

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. II. Afflictiones subeundaas esse hilariter.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

Quapropter illud assidue inculcandum foret: Patienter, obsecro, Patienter, vel Christi causa, quaeso, Patienter. Cuius dolori remedium est Patientia. Et quemadmodum lentioribus illis & pigris semper occinendum est: Eja impigre, eja expedita, velociter: Sic nobis tam impatientibus perpetuo ingerendum. Eja patienter, mi Christiane, patienter: & hoc, & illud, & istud, & omnia patienter.

Hic opus ephebo monitore, qui Philippum Macedonum regem quot diebus salutavit his vocibus: Homo es. Hic ipse horis singulis, aut etiam singulis horae partibus nos inclamet: Amabo toleranter, & aequo animo: quidquid urit aut premit, patienter accipendum est.

§. V.

Nos sepe nostrum ipsi obliviscimur, nec recordamur in exilio nos agere, quod miseriarum omnium patientes esse vult.

Eho Christiani, quid delicias expetimus, tam anxie paradisum perdidimus, & inde jam pridem exulamus. Nos quidem iter hoc relegimus, & reflexo gradu in paradisum tendimus, sed nondum pervenimus. Qui sine patientia hoc iter putat transiitri posse, is similis est ei, qui in pluvii penula & pileo, inter hostes scuto & gladio caret.

Patiens undequaque armatus, & velut cataphractus est, & quod gloriosissimum victoriae genus, universos hostes debellat, non ferjedo, sed patiente: Patienter per prunas, velut per rosas graditur, quod beatus Tiburtius fecit vivis carbonibus velut floribus inambulans. At, Nunquid potest homo ambulare per prunas; ut non comburantur plantae ejus? Prunas feliciter calcat, qui quis aeternas patienter superat.

His patientiae viribus munitur. Ista sic secatur, & de Domino non tacet; lapidatur Stephans, & veniam hostibus suis postulat; Apostoli flagellantur, obtruncantur, crucifiguntur, & cum crucifixo Christo triumphant. Patientia opus perfectum habet.

Patientia, ut Cyprianus loquitur, tentationes expugnat, persecutiones tolerat, passiones contummat. Ipsa est quae fidei nostrae fundamenta firmiter munit. Patientia, Tertulliani elogio, in omni sexu, in omni aetate formosa est. Patientia, omnium virtutum tutela, patientia thorax impetrabilis est. Augustini encomio: Omnis patientia dulcis est Deo. Herbam Plinius Nyctilopam vocari ait, quonia noctibus e longinquo fulgeat; nam ignei coloris est, & foliis spine. Hac Parthorum reges ad vota suscipienda utuntur. En solum Patientiae praclarum. Spinis Patientia undequaque non tam cingitur, quam munitur ut foliis: Ignei coloris est, & inter afflictiones nativo splendore fulget, nunquam illustrior, quam cum Christi causa aeternosior.

In Gymnasio Patientiae, unum est laevamentum malorum omnium, Pati, & necessitatibus suis obsequi. Vox optimi scriptoris est: Qui melius scit Pati, majorem tepetbit pacem. Iste est victor sui, dominus mundi, amicus Christi, & hares caeli. Si non uteris undique scuto Patientiae, non eris diu sine vulnere.

CAPVT II.

Afflictiones subeundas esse HILARITER.

Exod. c. 12. v. 31. & 33. Aegyptius Rex Pharaon, quod divina Voluntati contumaciter repugnaret, & Hebraeorum populum noller dimittere, variis calamitatibus exagitatus est. At ubi tantus jumentorum ac hominum numerus est interfectus, Hebraeos ultro ad abitum impellens: Surgite, inquit, & egredimini a populo meo, vos & filii Israel: immoderate Domino, sicut dicitur. Vygebantque Aegyptii populum de terra exigere velociter. Hebraei quod magis urge-

bantur, eò latiores exhibant, & ore ridenti valedicebant, siquidem Aegyptum omnem optimis quibusque spoliaverant.

Quicumque in Patientiae gymnasio profecerunt, fronte letissimam valedicunt Aegyptio, Mundum res sibi suas habere jubent, ab adversis urgeri gaudent. Atque hic ipse alter est ferenda calamitatis modus, HILARITER. Itaque adversa omnia non solum Patienter, sed & Hilariter esse toleranda hoc capite doccebimus.

§. I.

Germanis vetus verbum est: Iam panem vicit, qui gladium animose strinxit. Et certe in mala si animo utare bono adjuvat. Ideo quò gravius incumbunt mala, eò quisque sibi animosius dicat:

Tu, ne cede malis, sed contra audentior ito.

Quid vanamentaris? haec mala non cedunt lacrymis. Animus erectus, alacer, Deoque fidens omnia triumphat mala. Quid juvat, si maioribus teipsum excrucies? Animo frangi, est velle vinci. Ignavissima mors est seipsum necare luctu. Rarissime vicit, qui victoriam ante pugnam desperavit.

In gymnasio patientiae, ut scias, nemo te unquam doctorem salutabit, si vegetus atque locus tibi desit animus. Hic certe, si usquam, audendum est, & generose in hostem eundem. Quare age, & quod ferendum est, Hilariter perfer. Canta cum psalte regio: Calicem salutaris accipiam & nomen Domini invocabo. Animus dejectus & marcidus triumphis omnibus obstaculo popit. Nicetas Choniates optime dixit: Alacritas quid non facit, & animus in re mala bonus?

Videre Christum Dominum, Qui proposito sibi gaudio crucem sustinuit, consusione contempta. Duplex praemium servator obtinuit: Et sibi, & nobis; Sibi quidem, humani corporis gloriam & dominium in orbem: Nobis autem gratiam & salutem tam animi quam corporis. Hoc praemio, seu gaudio sibi proposito, cruciatus omnes sic temperavit, ut mortem & acerbissimam, & ignominiosissimam subiturus, laetitiam tamen praese ferret admirandam. Ideo, consusione contempta, Desiderio, inquit, desideravi hoc pascha manducare vobiscum, antequam patiar.

Eheu, cruentum pascha: Nihilominus desiderabat illud, & velut epulum delicatissimum aditurus. Hierosolyma laetus ac hilaris festinabat. Exultavit ut gigas, ad currendam viam. Quam viam illam? E domo Pilati in Golgotha; ideo & in via hac desleri se vetuit.

Enimvero non solum jam necem obiturus dirissimam, animo libente prolixoque, vultu hilari ac laeto seipsum victimam offerebat, sed primo etiam momento quo carnem induit in matris utero, jam crucem & omnia ordine patienda sibi habuit praesentissima. Ita Christus dum homo fuit, flagella semper & crucem velut oculis aspexit. Hinc recte dixerim Christum, Christum non tantum tribus horis, sed triginta tribus annis & amplius, excruciatum in cruce, & tamen proposito sibi gaudio, patientissime cuncta sustinuit.

§. II.

Sic & discipuli Domini, plagis & ignominiosis lacerati, plagas tamen & ignominias esuriebant in Domino sui gratiam. Nam, illi quidem ibant gaudentes, quoniam digni habiti sunt pro nomine Iesu contumeliam pati. Pontifices & sacerdotum principes inter se anxie disquirunt: Quid faciemus hominibus istis? Quò vinculis & flagris acerbius castigantur, eò ardentius hominem crucifixum pro concione laudant: minas contemnunt, carceres laetitia magna subeunt, verbera ingenti gaudio excipiunt. Quid faciemus illis? Chrysostomus: Flagellabantur Apostoli, ait, & gaudebant: vinciebantur, & gratias agebant: lapidabantur, & predicabant. Hanc & ego quero laetitiam.

Atque hoc est Hilariter pati pro Domino, contumelias

Patientia tendimus in paradisum.

Natalis Tiburtii 11. Augusti, de eo Sarius 10, 11 in Ar. Cuius S. Sebastiani 20. Ianuar.

Prov. c. 6. vers. 27. & 28. Iacob c. 1. vers. 4.

Cyprianus tract. de Patient. ser. 3. initio.

Aug. in ps. 42. circa med.

Plin. l. 21. nat. hist. c. 11. initio, ubi haec verba etiam Nyctilopam.

Gregorium & Ezechon mychon appellatur.

Sen. l. 3. de Ira c. 16. Thomas de Kemp. l. 1. c. 2. sine. Et lib. 3. c. 35. initio.

Exod. c. 12. v. 31. & 33.

Chrysol. c. 5. h. 4. c. 4. Antioch. pap. mu. p. 8. 307.

Act. c. 4. vers. 13.

Chrysol. c. 5. h. 4. c. 4. Antioch. pap. mu. p. 8. 307.

Luc. c. 22. vers. 15.

Psal. 18. vers. 6.

Luc. c. 22. vers. 15.

Psal. 18. vers. 6.

Psal. 18. vers. 6.

Psal. 18. vers. 6.

1. Petri c. 3. vers. 24. Iagob. c. 1. vers. 2. Math. c. 5. v. 11. & 12.

Suso 15. Dialogo c. 10.

2. Cor. c. 7. vers. 4. Philip. c. 2. v. 17. & 18.

Hilar hom. de S. Stephano. Luc. c. 1. vers. 2.

Zach. c. 10. vers. 7.

Psal. 35. v. 9. Rom. c. 12. v. 12.

Aug. serm. 12. de Sanctis.

Prov. c. 17. v. 22.

August. in Ps. 42. circa m. 4.

melias honori ducere, ærumnas inter voluptates veras numerare. Et si quid petimini, ait Petrus, propter justitiam, beati. Omne gaudium existimate, inquit Iacobus, cum in tentationes varias incidetis. Beatus vir qui suserit tentationem. Soli hoc Petrus, & Iacobus ajunt? Christus ipse: Beati estis, inquit, cum maledixerint vobis homines, & persecuti vos fuerint mentientes propter me: gaudete, & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in calis. Sed hanc philosophiam plurimorum mollities non capit.

Henricus Suso vir religiosus & sanctus, ingenti fiducia DEVM sic allocutus: Hoc est, Domine, inquit, quod quosdam tam male habet, eaque causa, ajunt, te paucos habere amicos, quod ita dure & asperè trahes eos in hoc Mundo: hinc etiam fit, ut plures à te deficiant. Quid ad hoc, mi Domine, respondes? Enimvero vir iste rerum divinarum gnarus, calamitates tam pretiosa dona, tamque hilariter esse accipienda sciavit, ut dixerit: Si centum annis, & flexis genibus Deum oreremus, non sumus digni ut crucem unicam accipiamus. Num ergo non hilares simus, cum Deus vester paterno favore nos castigat? Quam hilars Paulus? Hinc illa Pauli voces: Repletus sum consolatione, superabundo gaudio in omni tribulatione nostra. Et: Immolo super sacrificium fidei vestre gaudere, & congratulor omnibus vobis, id ipsum vos gaudete, & congratulamini mihi. Nivis cum uli, ait Chrysofomus, in eum devolvuntur quotidie, & est quasi in paradiso. Vnde Stephani vultus sicut Angelus radiabat? Causam Hilarius Arelatensis assignans: Hoc, inquit, ex abundantia laetitiae gaudii, & ejusmodi gloria cordis prodiit. Cepit nimirum Stephanus, quod dixit Iacobus: Omne gaudium existimate, fratres mei, cum in tentationes varias incidetis.

§. III.

Vaticinatus Zacharias: Et erunt quasi fortes Ephraim, inquit, & letabitur cor eorum à vino. Ita Iosue Ephraites spe uberrimæ regionis, periculis sese omnibus intrepidus objecit. Vnde hoc robur, hi Animi? Letabitur cor eorum quasi à vino. Vinum felicitatis æternæ symbolum, in adversa omnia tam animosos reddat. Nam, inebriantur ab ubertate domus tue. Nunç lætamur, sed quasi à vino, necdum enim beatitatem manu tenemus. Spe gaudentes, illuc anhelamus. Hinc Christiani martyres planè impavidè, ridentes, lætabundi carnificinas, cruces, patibula, rotas, ac rogos ascendebat, cor eorum lætabatur ab hoc vino. Augustinus de his: Tanta, inquit, agentes & patientes se letissimos exhibebant. Volupe illis erat, obsequiis illius sese impendere, qui pro ipsis pertulisset graviora. Inde inexplicabile præmium eos mirificè accendebat.

Quocirca Hilariter, ô Christiani, obsecro, Hilariter, ad patientiæ metam decurramus. Non monstratur nobis crux alta quam membris nostris vestiamus, non equulei è quibus vulnerati pendamus, non candens craticula quam premamus, non lapides quos purpuremus, non sartagine quâ impleamus. Quotidianæ miseræ, cruces sunt nostræ, mites admodum & tolerabiles. Quid refugimus? Vbi laboris, plus & mercedis erit: si operosior pugna, nobilior erit & corona. Ergo, Hilariter.

Germani olim tibicinem in nuptiis quandoque sic animabant: Age Choraules, infla tibiam lætificante spiritu. Quid magis in mala præcipitatur, eò animo hinc nos ipsos hortemur: Eja Stephane, Eja Ioannes, Eja Paulè Hilariter: lauda DEVM ob hoc ipsum, quod te velit esse miserum. Cave, amarities animum aut linguam occupet. Animus gaudens et ætem floridam facit, spiritus tristis exicat ossa. Qui miserias mœstè ac dolenter tolerat, idem facit, ac si pulcherrimam chelyn aut testudinem, quâ canere debuisset, parieti allidat. Quod venissimè dixit Augustinus: Si in tribulationibus deseci-

A sti, citharam fregisti. Nimirum, in merore animi desicitur spiritus, ait Hæbreus Sapiens, additque: Si desereris, tu lassus in die angustia, imminuetur fortitudo tua. Tam fracta est testudo & cithara, jam fidium concentus perit.

Videte mihi Tarfensem Paulum, quàm ille citharam suam non fregerit laudare quàm illa peritè luserit: Gaudeo, inquit, in passionibus. Hoc idem Petrus nos amulari jubet. Communicantes Christi passionibus gaudeo.

Tabellarius è cælo Tobie domum ingressus: Gaudium, inquit, tibi sit semper. Vbi cithara tua est Tobias? quoniam Deo canis? quoniam merorem hilaritate vincis? At Tobias: Quale inquit, gaudium mihi erit? fortunis exultus, oculis captus, amicis desertus sum. Sed instat juvenis è cælo: Gaudium tibi sit semper. Cui denuo dixerit Tobias: Exultat gaudium à domo tam luctuosâ Angelus: Non potest tibi esse luctus, ubi fons gaudii est, divinus favor. Tobias: Serid ærumnosus difficile est luctum premerere. Sed Angelus iterum: In proximo est, inquit, ut à Deo cueris. Forti animo esto.

Quare ô mi Tobias, ô mi Christiane, gaudium tibi sit semper, etiam inter lacrymas. Chrysofomo teste: Nullum armaturæ genus validius, quàm gaudere secundum Deum. Cum rebus adversis, inquit, prevenimur, gaudeamus: hoc enim est peccatorum exceptio.

§. IV.

Næque omnem tamen tristitiam accusamus, illam minime, quæ penitentiam in salutem stabilem operatur. Christus eò ferè tempore quo dixerat: Tristis est anima mea usque ad mortem: Et illud pronuntiavit: Surgite eamus. Et simul animoso progressu hostibus semet obvium tulit. Non malè conveniunt, & in unâ sede morantur, gaudium, & lacrymæ. Fluant genæ lacrymis, festivis cantibus sonabunt ora; expallecat vultus, constabit sibi animus & gaudebit Paulus: Quasi tristes, inquit, semper autem gaudentes. In omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros in multa patientiâ. Quasi tristes: nam omnis tristitia proborum (quod Anselmus notat) brevi dissipatur; umbra est, & somnium. Duremus; umbra fugit, somnium evanescit.

Sylvestre prunum, & immaturus botrus os contrahunt, sed stomachum non evitent: ejus generis sunt miseræ nostræ, vellicat & turbant; at, si nolis, lætitiã veram non exturbant. Gladiatores aspice, in arenam vix unquam sine sanguine descendunt: ad vulnera tamen tripudiando properant: & sæpe in palæstrâ dum plurimus fluat sanguinem, plurimum ridetur.

Et nos in palæstrâ sumus; hic nihil turpius quàm flere. Discamus ergo & nostro de vulnere nostro ipsi spectare sanguinem, sed sine ploratu. Quisquis divina Providentiæ ac Voluntati plenissimè se tradit, perpetuam inde voluptatem capit, etiam cum gravissimis incommodis confluctatur. Hic talis, velut veteranus miles, suum ipse sanguinem intrepidus spectat. Quid magnæ artis est, lætum esse, cum bene est? hoc & impatiens quisque novit: Constitutebit tibi (Deus) cum bene feceris. Si vero non fuerit saturati, & murmurabunt.

Iacobi Magni consilium est: Tristatur aliquis vestrum? ore: æquo animo est? plallat. Evolet in altum, cantet hilare, laudet Deum, non minus atque tres illi Hebræi juvenes, quibus flammæ fuerunt rosæ & rosæ.

§. V.

Ludovicus Granata de viro quodam religiosissimo imitatione digna commemorat hunc in modum: Vir sanctus circumquaque tribulationibus seipsum se videns; aiebat: Bonum quod expecto tam immensum est, ut omne supplicium omnique tormentum mihi sit voluptas. Hoc serium & Christianum gaudium est, posse carere omni gaudio.

Stephã

Stephanus Eduensis antistes, illud Deuteronomii c. 33. (Inundationem maris quasi lac fugent) sic explicat: Inundatio maris abundantia tribulationis, quae tunc fugitur, cum sulcis à justis reperiatur. Lac nutrimentum parvulorum, tribulatio pabulum fit electorum. Eluicem hanc maris vtique sufficit qui dixit: Sed & gloriamur in tribulationibus.

Hoc sanctorum hominum proprium est; quo afflictiores jacent in terrâ, hoc erectiores animo in caelum evolvant. Vix ullus regum Ezechia melior, sed penè nullus etiam eo afflictior, ille tamen cladibus suis omnibus superior, crecto semper & magno in DEVM animo ferebatur.

Ferunt Bohemiae regi, Wenceslaum, eum profligato exercitu fractisque viribus captivus teneretur, interrogatum, quo animo esset, respondisse: Nunquam meliori. Se namque humanis praesidiis vallatum, rariùs de Deo cogitare, nunc iis omnibus exutum in Deo spem omnem locare, nec ferè aliud quidquam cogitationibus suis interesse, quam DEVM, qui sperantem in se minime sit deseriturus. En, quod dixi, quod calamitosiores probi, hoc & alacriores attolluntur in divina.

Romanus Sapiens iterum iterumque ac denuo & sapius quaerit: Quid praecipuum in rebus humanis est? Responsum ab ipso illud est. Posse laeto animo adversa tolerare: quicquid acciderit, se ferre, quasi tibi volueris accidere. Debuttes enim ferre, si scisses omnia ex decreto Dei fieri. Flere, queri, ingemere, desistere est. Quid est praecipuum? Minus contra calamitates fortis & contumax: luxuriæ non adversus tantum, sed & infestus. Quid est praecipuum? Altos supra fortuita spiritus attolere, hominis meminisse, ut sive felix eris, scias hoc non futurum diu: sive infelix, scias hoc te non esse, si non putes.

Itaque, Christiani, alacriter & hilariter ferendum est, quicquid adversorum ex alto immittitur. Non ex tristitia, aut ex necessitate, hilarem enim datam diligere Deum. Proficiendum est, nec semper in classe infimâ hærendum; nec unquam nobis tam præclare proficisci videamur, quin paullo majora canamus. In gymnasio patientiæ primas non obtinet, qui solum patienter tolerat patientia, sed qui etiam libenter, & hilariter. Huic primum aut inter primos debetur præmium. Hilariter datorem diligit Deus.

CAPVT III.

Afflictiones ferendas esse CONSTANter.

Verorum lusus est flagello turbinem torquere. Hunc lulum sic instituit: Cum turbo multiplici gyro jam fatigatus vertigine laborat, jamque collapsurus videtur, puer illum flagello ferit, & in novos erigit gyros. Jam iterum fessum, flagello iterum iterumque increpat, ut rursus se rotet turbo. Hunc lulum DEVS in Orbe terrarum ludit.

Dii nos quasi pilas homines habent.

Plurimi jam jamque perituri videntur, cum ecce adest DEVS, & ruiturum erigit flagello; verberat, ut firmet; vulnerat, ut fanet; deiecit, ut erigat; malis oneratur, ut bonis omnibus æternum cumulet. Nos pilæ, nos turbines sumus, qui pilam impellat, qui turbinem intorqueat. DEVS est, qui quidem tot ictibus & impulsibus hoc agit, ut bajuli crucis non solum Patientes & Hilariter, sed & Constantes simus. Atque hic tertius ferendæ crucis modus, CONSTANTER. Quæ autem Constantia in adversis sit necessaria, nunc docēbimus.

3. Ferendæ crucis modus, seu documentum.

§. I.

Undem semper habere vultum, Socratis est, dicebant veteres. Nos paullo aliter: Eadem semper habere mentem, Christiani est. Et hæc querelarum penè maxima in gymnasio Patientiæ, plurima bene inchoari, malè finire. Malus finis est, finem ante finem facere. Quid, quaeso, sentiendum de crucigero illo, qui die Christi patientis lineam crucem ingentem conatu, obviisque humeris in se recipit, sed ubi onus optione gravius persentiscit, mox molem pineam ad proximas aedes acclinans: Ego, ait, succumbo; tu vide quem alium pro me bajulum nanciscaris, qui te domum reducat. Hic quidem inter crucigeros esse ceppit, non permanit. Ita nonnunquam pauperes & viribus exhausti homines, lignorum fascem in silvâ suscipiunt foco deportandum. Sed onus, quod inter eundem solet crescere, in viâ demum abijciunt: Ita nos consumpta denique omni patientiâ, in querulas voces erumpimus: Quis improbis & infans his laboribus non tandem succumbat? Cui fibra tam cornea est, ut tot cladibus non frangatur? Quis tam athenus, ut perferendis tot ærumnis par sit? Prolixæ sunt nimis hæc miseriæ, nec finem sui reperiunt. Ita tandem languemus, cadimus, jaccemus.

Plurima bene inchoari, malè finire, querelarum maxima in gymnasio patientiæ.

Qui perseveraverit, & boni, qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. Christi Domini in cruce constantia quam variè, & quam validè fuit tentata? Si rex Israel, ajunt, si filius Dei est, descendat nunc de cruce, & credimus ei. Verum, ut Chrysostronus perquam eleganter: Ideo, inquit, de cruce non descenderat, quia filius Dei erat: Cui non difficile descendere de patibulo, qui potuit resurgere de sepulchro. Sed quia patientiam docebat, inquit Augustinus, ideo potentiam dissebat. Filii Dei constantes sunt, nec antequam consummatum est, pronuntiarint, finiunt.

Matt. 24. v. 22. Aug. tract. 27. in Ioann. 1. 1. 1. 1.

Permissum est quidem conceptissimis his verbis precari: Pater, transeat à me calix iste. Sed addendum semper: Verumtamen, non mea, sed tua voluntas fiat. Calicem hunc amarissimum, si sic velis, & DEVS, usque ad ultimas faeces exhauriam.

Aurificis est seire, quamdiu auro sit in igne sudandum, nec aurum priùs ex hoc balneo educitur, quam satis esse purgatum constet. Ita tanè non nostrum est nosse tempora, vel momenta quæ Pater possit in sua potestate. Nos aurum, DEVS aurifices est; flammam exibat aurum, cum visum fuerit aurifici.

Act. 1. cap. 1. vers. 7.

Et videre pertinacissimam multorum in rebus vilibus ac fluxis constantiam. Quoties audire est voces illas: Non cesso, non desisto; quod ceppi, pertexam, quod aggressus sum pervincam; Aut Caesar, aut nullus; aut vincendum, aut moriendum; nullam quietis partem capiam, dum hoc effecero. En constantia specimina!

Qui sit igitur eundem in patientiæ gymnasio tam cito, tam facile nostra languescat Constantia? Est qui dicat: Non possum hoc amplius ferre. Dies: Non volo hoc amplius ferre. Posses, si velles. Sed ut equi in longiore itinere fatiscunt, sic in malis diuturnioribus lassescit nostra patientia. Imò, quod turpius, quandoque vix mala nos tangunt, & malis cedimus, ceptis desistimus, oblanguemus. Variamus quotidie iudicium, & in contrarium vertimus, vitamque scindimus diversissimis propositis.

Eam ob causam Annæus prudentissimè monens: Ante omnia, inquit, hæc cura, ut constes tibi. Major est ut proposita custodias, quam ut honesta proponas. Sed plerisque vita per lulum agit: iudicia nostra non tantum prava, sed & levia sunt. Fluctuamus, aliudque ex alio comprehendimus: perita relinquimus, relicta repetimus: alterna inter cupiditatem nostram & penitentiam vices sumus. Nemo proponit sibi quid velit, nec si proposuit, perseverat in eo, sed transiit: nec tantum

Seneca de vita sapient. cap. 1. & e. p. 20.